

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

**Голові Верховної Ради України
РАЗУМКОВУ Д.О.**

**Народному депутату України
КОНСТАНКЕВИЧ І.М.**

Щодо розгляду депутатського запиту

У Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики уважно розглянуто депутатський запит народного депутата України Ірини Констанкевич до Голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій № 11/10-972 від 18.06.2021 р. (557353).

Повідомляємо, що викладені підприємцями територіальної громади Волинської області побоювання не відповідають дійсності. Так, ПРРО є безкоштовним програмним рішенням, а тому не вимагає додаткових витрат суб'єктів господарювання на їх встановлення і використання.

Твердження про складність адміністрування РРО чи ПРРО і як наслідок – нівелювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності не відповідають дійсності, адже РРО та ПРРО призначено насамперед для контролю доходів фізичних осіб підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування.

Так, Пункт 12 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» встановлює:

Суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані:

12) вести в порядку, встановленому законодавством, облік товарних запасів, здійснювати продаж лише тих товарів (послуг), що відображені в такому обліку.

При цьому суб'єкт господарювання зобов'язаний надати контролюючим органам під час проведення перевірки документи (у паперовій або електронній формі), які підтверджують облік та походження товарів, що на момент перевірки знаходяться у місці продажу (господарському об'єкті).

Такі вимоги не поширюються на фізичних осіб - підприємців, які є платниками єдиного податку та не зареєстровані платниками податку на додану вартість (крім тих, які провадять діяльність з реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння);

Таким чином, фізичні особи – підприємці, що використовують спрощену систему оподаткування, не є при цьому платниками ПДВ та не здійснюють продаж технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння не зобов'язані вести облік товарних запасів та підтверджувати їх походження первинними документами для цілей контролю за дотриманням законодавства у сфері застосування реєстраторів розрахункових операцій.

Водночас, пункт 44.1 ст. 44 Податкового кодексу України містить наступні вимоги щодо підтвердження платниками податків показників, зазначених такими платниками у податковій звітності:

44.1. Для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим цього пункту.

Принагідно повідомляємо, що зазначена норма Податкового кодексу діє з 2011 року.

Згідно зі ст. 296.1 Податкового кодексу України ФОП - платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи, які не є ПДВ, ведуть облік у довільній формі шляхом помісячного відображення отриманих доходів.

Це означає, що такі ФОП – платники єдиного податку не повинні підтверджувати документами (в тому числі первинними документами) витрати на придбання товарів/послуг, а повинні вести лише облік доходів з урахуванням вимог п. 44.1 ст. 44 ПК України. Водночас, такі ФОП повинні

підтверджувати факт включення або не включення певних доходів до загального складу доходу (ст. 292 Податкового кодексу України).

ФОП платники єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість, ведуть облік у довільній формі шляхом помісячного відображення доходів та витрат.

Платники єдиного податку, які є платниками ПДВ повинні вести облік доходів і витрат з урахуванням вимог п. 44.1 ст. 44 ПК України.

З огляду на зазначене документом, що належним чином підтверджує видаткову або прибуткову операцію є, в тому числі, розрахунковий документ, виданий реєстратором розрахункових операцій. Що стосується Книги обліку доходів, то зазначений документ виконує функцію документа обліку, проте ніколи не був первинним документом, оскільки містить лише узагальнені дані про проведені платником податків господарські операції.

Відповідальність за порушення вимог законодавства при здійсненні реєстрації розрахункових операцій визначена п. 1 ч. 1 ст. 17 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг»:

1) у разі встановлення в ході перевірки факту: проведення розрахункових операцій з використанням реєстраторів розрахункових операцій, програмних реєстраторів розрахункових операцій або розрахункових книжок на неповну суму вартості проданих товарів (наданих послуг); не проведення розрахункових операцій через реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій з фіскальним режимом роботи; не видача (в паперовому вигляді та/або електронній формі) відповідного розрахункового документа, що підтверджує виконання розрахункової операції, або проведення її без використання розрахункової книжки на окремому господарському об'єкті такого суб'єкта господарювання:

100 відсотків вартості проданих з порушеннями, встановленими цим пунктом, товарів (робіт, послуг) - за порушення, вчинене вперше;

150 відсотків вартості проданих з порушеннями, встановленими цим пунктом, товарів (робіт, послуг) - за кожне наступне вчинене порушення;

Водночас, Законом України № 1017 від 01.12.2020 року продовжено термін застосування понижених штрафів до 1 січня 2022 року.

Тимчасово, до 1 січня 2022 року, санкції, визначені пунктом 1 статті 17 цього Закону, застосовуються в таких розмірах:

10 відсотків вартості проданих з порушеннями, встановленими цим пунктом, товарів (робіт, послуг) - за порушення, вчинене вперше;

50 відсотків вартості проданих з порушеннями, встановленими цим пунктом, товарів (робіт, послуг) - за кожне наступне вчинене порушення.

Якщо у фіскальному чеку буде занижено суму розрахункової операції, або не видано розрахунковий документ в паперовій/електронній формі або не проведено розрахункову операцію через РРО/ПРРО або у чеку не зазначено

код товару згідно з УКТ ЗЕД для підакцизних товарів – це буде мати своїм наслідком застосування до порушника санкцій на підставі вищенаведеного пункту Закону.

Разом з тим, якщо допущені у фіскальному чеку помилки не привели до такого результату – вони не можуть бути підставою для настання відповідальності.

Звертаємо вашу увагу на те, що Законом № 1017 – IX виключено значну кількість штрафів за порушення вимог щодо проведення розрахункових операцій, зокрема: відсутній штраф за невідповідність готівки в касі, відсутній штраф за не створення контрольної стрічки в ПРРО, відсутній штраф за проведення розрахункових операцій через РРО/ПРРО без використання режиму попереднього програмування найменування кожного товару, який не є підакцизним, та/або послуги, ціни товару (послуги) та обліку їх кількості, відсутній штраф у разі неподання до контролюючих органів звітності, пов'язаної із застосуванням ПРРО.

Крім того, Комітетом розглядається можливість переглянути перелік видів діяльності, які здійснюються платниками першої групи спрощеної системи оподаткування у бік розширення (зокрема, продаж товарів на ярмарках, в палатках та інших об'єктах тимчасових об'єктах і спорудах).

А також, Комітет готовий розглядати пропозиції щодо спрощення роботи мікропідприємців, за умови визначення чітких критеріїв, які унеможливають використання суб'єктами великого підприємництва спрощеної системи оподаткування в цілях зменшення податкового навантаження.

Голова Комітету

Д.О. ГЕТМАНЦЕВ

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ГЕТМАНЦЕВ ДАНИЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000006743D0087F6A301

Дійсний до: 17.07.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 04-32/07-2021/215125 від 30.06.2021

563910

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

563910

Кореспонденти Гетманцев Д. О. Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (всього 1)

Вид документа Відповідь

Вих. № та дата кореспондента № ДСК 04-32/07-2021/215125 від 30.06.2021

Реєстр. № та дата реєстрації 215125 від 30.06.2021

Арк./прим. /

Стислий зміст Відповідь на Запит 11/10-972 від 18.06.2021.
Депутатський запит щодо застосування РРО та/або ПРРО. (11/10-2021/206367 від 23.06.2021)

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис